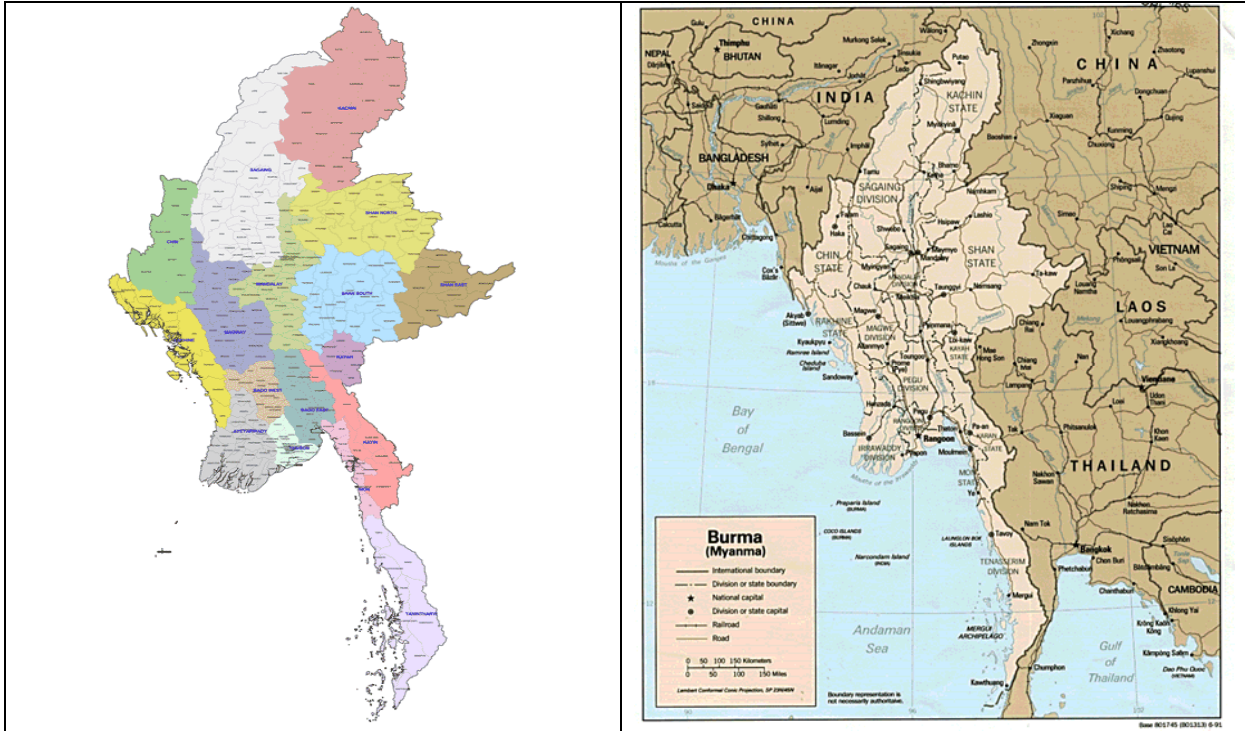

เปิดโอกาสการค้าไทย ด้วยนโยบายประตูตะวันตก

แผนที่ สหภาพพม่า

นโยบายประตูตะวันตก (West Gate Policy) เป็นส่วนหนึ่งของนโยบาย 5 ประตู (ประตูตะวันตก-ใต้-เหนือ-ตะวันออก-ตะวันออกเฉียงเหนือ) ที่ดำริโดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายอลงกรณ์ พลบุตร) มีเป้าหมายเพื่อเปิดประตูการค้าไทยสู่ตลาดด้านตะวันตก ได้แก่ พม่า (48.1 ล้านคน) อินเดีย (1.1 พันล้านคน) จีน (1.3 พันล้านคน) ซึ่งเป็นตลาดที่มีประชากรเกือบครึ่งโลก คือ 2.4 พันล้านคน จากประชากรโลกทั้งสิ้น 6.8 พันล้านคน (ปี 2552) มากกว่าประชากรของ 10 ประเทศอาเซียน ซึ่งมี 583 ล้านคน (ไทย พม่า สิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไน อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ลาว เวียดนาม และกัมพูชา) กว่า 4 เท่า ดังนั้น ตลาดใหม่ด้านตะวันตกของไทย จึงเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่มาก ทำอย่างไร จะเปิดประตูการค้าตะวันตกเพื่อเข้าไปค้าขายทั้งการส่งออกและการนำเข้าวัตถุดิบต่างๆ ที่ไทยยังขาดแคลน

พม่าเป็นประเทศเพื่อนบ้านของไทยที่มีความใกล้ชิดกันในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติทั้งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ อัญมณี สินค้าประมง สินค้าเกษตร และป่าไม้ ซึ่งเป็น

ปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งยวดในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศพม่า ประเทศไทยมีพรมแดนติดต่อกับพม่ายาวถึง 2,400 กิโลเมตร โดยมีจังหวัดชายแดน 10 จังหวัดของไทยที่ติดต่อกับพม่า ประกอบด้วย เชียงราย แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนอง

ในวันนี้ นโยบายประตูตะวันตกกำลังจะเปิดเส้นทางการค้าใหม่ของไทยเข้าสู่พม่ามากขึ้น ด้วยการเพิ่มด่านถาวร จุดผ่านแดน และการเปิดใช้เส้นทางการค้าใหม่ให้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้าและการไปมาหาสู่กันระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ รวมทั้ง รองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 ซึ่งหมายความว่า ในอนาคตอันใกล้นี้ ประเทศในอาเซียน 10 ประเทศ ซึ่งรวมทั้งไทยกับพม่าด้วย จะมีลักษณะการค้าขายระหว่างกันที่ไม่มีภาษีศุลกากร เฉกเช่นเดียวกับสหภาพยุโรป

พม่าเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญของประเทศไทย โดยเป็นคู่ค้าลำดับที่ 6 ในอาเซียน ขณะที่ประเทศไทยเป็นคู่ค้าลำดับที่ 1 ของพม่า ในปี 2552 มูลค่าการค้ารวมระหว่างไทยกับพม่ามีมูลค่า ประมาณ 1.48 แสนล้านบาท จำแนกเป็นมูลค่าการส่งออก 5.26 หมื่นล้านบาท และมูลค่าการนำเข้า 9.59 หมื่นล้านบาท โดยไทยขาดดุลการค้าพม่า จำนวน 4.33 หมื่นล้านบาท เนื่องจากประเทศไทยนำเข้าก๊าซธรรมชาติจำนวนมากจากพม่าเพื่อใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า ทั้งนี้ มูลค่าการค้าชายแดนระหว่างกันมีจำนวนมากถึงร้อยละ 90 ของมูลค่าการค้ารวม

เมื่อเหลียวมองด้านการลงทุน ประเทศไทยนับเป็นประเทศที่ลงทุนสูงสุดเป็นลำดับที่ 1 ในพม่า ด้วยมูลค่าการลงทุนสูงถึง 2.44 แสนล้านบาท โดยในปี 2552 โดยสาขาการลงทุนของประเทศไทยในพม่าที่สำคัญ ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติและน้ำมัน ไฟฟ้า สินค้าเกษตร และประมง

จากความสำคัญทางการค้าและการลงทุนกับพม่า จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งการเปิดประตูการค้าตะวันตกให้เร็วที่สุด

ภายใต้้นโยบายประตูตะวันตก ประเทศไทยมีแนวทางที่จะเปิดเส้นทางการค้าใหม่ อย่างน้อย 5 เส้นทาง ได้แก่

1) แม่ฮ่องสอน-เนปีดอ เพื่อเข้าสู่เมืองหลวงของพม่าด้วยระยะทางประมาณ 200 กิโลเมตร จากด่านห้วยต้นนุ่น อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน และเข้าสู่ตลาดตอนเหนือของพม่าและจีนตอนใต้ต่อไป

2) แม่ฮ่องสอน-ทันเว เพื่อเชื่อมโยง 17 จังหวัดภาคเหนือของไทยกับตลาดพม่าตอนกลาง พร้อมกับนำ 17 จังหวัดดังกล่าวออกสู่มหาสมุทรอินเดียที่เมืองทันเว

3) แม่สอด-เมะลาโย-ย่างกุ้ง เพื่อเข้าสู่ตลาดเมืองใหญ่ลำดับที่ 3 และลำดับที่ 1 ของพม่า และเชื่อมต่อทางหลวงเอเชีย (Asian Highway) สู่อินเดีย

4) กาญจนบุรี-ทวาย เพื่อเชื่อมโยงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกทวายกับจังหวัดกาญจนบุรีและ ท่าเรือแหลมฉบัง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มบทบาทของไทยในการเป็นศูนย์กลางการขนส่งระหว่างมหาสมุทรอินเดียกับมหาสมุทรแปซิฟิก

5) สิงขร-มะริด เพื่อเข้าสู่แหล่งวัตถุดิบด้านแร่ธาตุ สินค้าประมง และไม้ยางพารา ซึ่งอยู่ ทางตอนใต้ของพม่า รวมทั้งเชื่อมโยงการท่องเที่ยว 14 จังหวัดภาคใต้ของไทยกับเมืองมะริด

พร้อมกันนี้ ประเทศไทยกำลังจะเชื่อมโยงเศรษฐกิจการค้ากับพม่าด้วยเส้นทางโลจิสติกส์รถไฟสายกาญจนบุรี-ทวาย และด่านเจดีย์สามองค์ กาญจนบุรี-เมืองตันบูช้ายัด ในพม่า ซึ่งเป็นเส้นทางรถไฟที่จะเข้าสู่กรุงย่างกุ้ง เมืองเศรษฐกิจอันดับ 1 ของพม่า และเข้าสู่นครคุนหมิงของจีน ซึ่งจีนมีแผนที่จะเชื่อมต่อเส้นทางรถไฟระหว่างคุนหมิง-ย่างกุ้ง แล้วเสร็จในปี 2556 หรืออีก 3 ปีข้างหน้า

อีกไม่นาน พม่าจะพลิกโฉมการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว โดยในวันนี้ ประเทศไทยได้สังเกตเห็นภาพอนาคตอันสดใสของพม่าและเป็น โอกาสทองของจังหวัดชายแดนไทย-พม่า 10 จังหวัดจากภาคเหนือจรดภาคใต้ กำลังจะพัฒนาก้าวสู่บทบาทใหม่ คือ การเป็นประตูหน้าด่านการค้าไทยสู่ตลาดพม่า อินเดีย บังกลาเทศ และจีน โดย 10 จังหวัด ชายแดนไทย-พม่า จะพลิกโฉมหน้าเช่นเดียวกัน นับจากวันนี้ นโยบายประตูตะวันตกจะทำให้จังหวัดชายแดนไทย-พม่า 10 จังหวัด เพิ่มศักยภาพในฐานะจังหวัดท่องเที่ยวที่น่าลงทุนและเป็นทำเลทองของการค้าชายแดนอย่างแท้จริง

นอกจากการเปิดประตูการค้า 10 จังหวัดชายแดนไทย-พม่า และการพัฒนาเส้นทางการค้าใหม่ 5 เส้นทางแล้ว ยังมุ่งเน้นการจับมือพม่าเพื่อพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ 2 แห่ง คือ

1) เขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด และการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-พม่า แห่งที่ 2 อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เพื่อเชื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษเมียวดีของพม่า ซึ่งได้สร้างเสร็จแล้ว และตั้งอยู่ตรงข้ามแม่สอด ทั้งนี้ ผังเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด จะประกอบด้วย ศูนย์โลจิสติกส์ นิคมอุตสาหกรรม คลังสินค้า และพื้นที่พาณิชย์กรรมกว่า 5,600 ไร่

2) การพัฒนาท่าเรือน้ำลึกทวาย โดยไทยจะเชื่อม โยงจังหวัดกาญจนบุรีกับท่าเรือน้ำลึกทวายของพม่า ระยะทาง 150 กิโลเมตร ขณะนี้ในฝ่ายพม่าอยู่ระหว่างการก่อสร้างเส้นทางเชื่อมต่อกับไทย ทั้งนี้ โครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกทวายจะประกอบด้วย เขตนิคมอุตสาหกรรมและกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ

พม่าและไทยต่างให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อความร่วมมือในการพัฒนาโครงการทั้งสอง เพราะโครงการดังกล่าวจะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและยกระดับความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชากรของทั้งสองประเทศ โดยเฉพาะพื้นที่จังหวัดชายแดนระหว่างกัน

การเปิดประตูการค้าสู่ตะวันตก เริ่มต้นด้วยกลไกการประชุมร่วมทางการค้าสองฝ่าย ไทย-พม่า หรือที่เรียกชื่อทางการว่า “การประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้า (Joint Trade Commission : JTC) ไทย-พม่า ครั้งที่ 5” ซึ่งเป็นการประชุมระดับรัฐมนตรี ได้จัดขึ้นระหว่างวันที่ 2-5 เมษายน 2553 ณ กรุงเทพฯ และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายอลงกรณ์ พลบุตร) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนฝ่ายไทย และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์พม่า (พลจัตวา อ่อง ตุน : Brig-Gen Aung Tun) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนพม่า ซึ่งการประชุมครั้งนี้ เป็นนิมิตหมายที่ดีของการกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้าสองฝ่าย และเป็นก้าวที่สำคัญยิ่งต่อแสดงการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับพม่าอย่างจริงจัง ในการนำพาความผาสุกมาสู่ประชาชนของทั้งสองประเทศ และการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน รวมทั้ง ก้าวเดินไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนร่วมกัน

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
สำนักอาเซียน
กรกฎาคม 2553